

การประเมินประโยชน์และผลกระทบการให้บริการวิชาการชมรมผู้สูงอายุบ้านแม่ก่ง

(องค์การสาธารณประโยชน์ด้านสังคม) ม.๓ ต.บ้านเป้า อ.เมือง จ.ลำปาง วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์

เรื่องที่ต้องติดตาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๔๐ คน เป็นผู้สูงอายุในตำบลบ้านเป้าที่ขอมาร่วมกิจกรรมผ่านผู้ประสานงานผู้สูงอายุของบ้านแม่ก่ง คือ คุณพ่อสมพงษ์ นวลสุทธิ และประธานผู้สูงอายุบ้านแม่ก่ง คุณพ่อ [redacted] ตีคำวรรณ เนื่องจากในปีที่ผ่านมาในตำบลบ้านเป้า วิทยาลัยพยาบาลได้ เลือกตำบลนี้เป็นพื้นที่ตัวอย่างเพื่อขยายการดูแลที่ต่อเนื่องมาจากการดูแลผู้สูงอายุจากศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนน นครลำปาง จากโครงการสถาบันสหวิทยาการผู้สูงอายุ ในกิจกรรม การฝึกอบรมในโครงการย่อยโครงการแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุเป็นอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่ก่ง และผู้สูงอายุสามารถนำความรู้ที่ได้จากวิทยาลัยไปจัดการดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่ก่ง ได้อย่างชัดเจนจึงเกิดอยากเรียนรู้ร่วมด้วยจึงขอมาเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมจากคณะทำงาน

จากนั้นมีการเข้าไปติดตามและซักถามจากการเยี่ยมและการทำงานกิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ และจากการติดตามจากพื้นที่แม่ก่งเป่าพื้นที่ศึกษาดูงานด้านผู้สูงอายุของวิทยาลัย ที่ได้มอบหมายให้ผู้สูงส่งจำแนกเป็นสมาชิกผู้สูงอายุบ้านแม่ก่ง จำนวน ๒๐ คน การทำกิจกรรมและการติดตามกิจกรรมโดยให้ผู้สูงอายุแบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่มเพื่อติดตามและสรุปผลการดำเนินงานที่ในปีผ่านคำถามที่ผ่านมาทั้งหมด ๔ คำถามคือ

๑. การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านหลังได้รับการพัฒนาและได้รับการอบรมจากวิทยาลัยพยาบาลที่มีอยู่ในหมู่บ้านของท่านขณะนี้เป็นอย่างไ
๒. ในปีนี้ท่านต้องการให้การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านของท่านเป็นอย่างไ
๓. ระบบสนับสนุนที่มีอยู่ในหมู่บ้านขณะนี้เป็นอย่างไ
๔. หากจะเปรียบผู้สูงอายุท่านมีเป้าหมายให้กลุ่มผู้สูงอายุในหมู่บ้านของท่านจะเปรียบผู้สูงอายุเป็นอย่างไร

เรื่องที่ต้องติดตาม

- ๑ ประชุมกำหนดรูปแบบการดูแลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านแม่ก่ง
 - ๑.๑ ประเมินประโยชน์และผลกระทบการบริการวิชาการ
 - ๑.๒ ติดตามประเมินผลกระทบการบริการวิชาการ
 - ๑.๓ เป้าหมายการดำเนินการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุข (วาดรูป)
 - ๑.๔ ติดตามความก้าวหน้าผลการทำกิจกรรมในโครงการสรุปการติดตาม

๑. จากการนำเสนอของคุณพ่อวาท คำวรรณ และคุณพ่อสมพงษ์ นวลสุทธิ สรุปได้ว่าหลังโครงการ

ดำเนินการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หลังการดำเนินการในกิจกรรมตามแผน ได้เกิดเครือข่ายแกนนำ ผู้สูงอายุ มีการขยายการเยี่ยมแก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้านเยี่ยมใช้ผู้สูงอายุใน ๖ กลุ่มโรค, ๖ กลุ่มคน ได้แก่

- ก. คนไข้ติดเตียง
- ข. ความดัน
- ค. เบาหวาน
- ง. เชื้อเสื่อม
- จ. อุดมโป่งพอง
- ฉ. พาร์กินสัน

โดยการเยี่ยมได้ดำเนินการร่วมกับชุมชน โดยอุปกรณ์และของเยี่ยม ได้รับอนุเคราะห์จากพระสงฆ์ เช่น นม, ขนม, กล้วย กลุ่มผู้เยี่ยมร่วมในแต่ละครั้ง เช่น อ.ส.ม. เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ พระสงฆ์ การติดตามเยี่ยมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อชุมชน เนื่องจากจากการซักถามและสังเกตร่วมพบว่า ผู้ป่วยและผู้สูงอายุที่ได้รับการเยี่ยมจากทีมมีความรู้สึกประทับใจ โดยเฉพาะเมื่อมีพระสงฆ์มาร่วมทีมเยี่ยม ในกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดความเข้มแข็งในคณะทำงานในชมรมผู้สูงอายุที่สามารถจัดการเยี่ยมผู้สูงอายุทั้ง ๖ กลุ่มและมีการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่องเดือนละ ๑ ครั้ง

๒. จากการติดตามและสังเกตชุมชนมีการสร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

โดยคงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวพุทธ และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น การขอของบริจาคจากวัดและให้พระสงฆ์เป็นทีมเยี่ยมผู้สูงอายุในรายที่เจ็บป่วย จากการที่ไปให้บริการวิชาการโครงการอบรมครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุพัฒนาสู่กิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อนในชุมชน ชุมชนได้สร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เกิดกระบวนการการดำเนินการด้วยชุมชนเอง นอกจากนี้ยังขยายการเรียนรู้และปลูกฝังการดูแลผู้สูงอายุแก่เยาวชน โดยให้มีส่วนร่วมในการเป็นทีมเยี่ยมและสังเกตการณ์

๓. ผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคมชุมชน จากการที่ไปให้บริการวิชาการโครงการ

อบรมครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุ พบว่ามีผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคมจากการที่ชุมชนเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในโรงเรียนได้สนับสนุนการเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเป็นทีมเยี่ยมและสังเกตการณ์ ตลอดจนชุมชนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ ทำให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนบ้านแม่ก่ององค์รสาธารณประโยชน์ได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานที่ดูงานศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านผู้สูงอายุ แก่ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย นิวคาสเซิล มหาวิทยาลัยดิคิน ประเทศ ออสเตรเลีย ซึ่งแกนนำผู้สูงอายุได้แสดงความรู้สึกว่า ในชีวิตนี้รู้สึกภาคภูมิใจ ถึงแม้ตัวผู้สูงอายุเองจะไม่ได้เรียนหนังสือหรือบางคนจบเพียงชั้นประถมก็สามารถเป็นครูสอน แนะนำ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาต่างชาติ

๔. เป้าหมายการดำเนินการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุขในปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ จากการทำ

กิจกรรมโดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นคือคำถาม :

๒. สิ่งที่ท่านต้องการให้การดูแลผู้สูงอายุของท่านเป็นอย่างไร
๓. ระบบสนับสนุนที่มีอยู่ในหมู่บ้านเป็นอย่างไร
๔. หากจะเปรียบผู้สูงอายุกลุ่มท่านจะเปรียบผู้สูงอายุเป็นอย่างไร

ผลการติดตามพบว่า

หมู่ที่ ๓ (บ้านแม่ก่ง) เปรียบผู้สูงอายุในหมู่บ้านเปรียบเสมือน

๑. ต้นโพธิ์ต้นไทร แผ่กิ่งก้าน, เป็นร่มที่อาศัยของนก, กา เป็นแหล่งอาหาร
๒. อยากให้ผู้สูงอายุอื่นเหมือนต้นโพธิ์

ซึ่งสะท้อนให้เห็นการมีคุณค่าของผู้สูงอายุจึงทำให้ชุมชนบ้านแม่ก่งตระหนักเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุจนเกิดการรวมตัวของผู้สูงอายุและขยายและปลูกฝังให้คนรุ่นอื่นเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และมีการรวมตัวจนเป็นกลุ่มทางสังคมช่วยเหลือและสนับสนุนผู้สูงอายุ เช่น

- พระสงฆ์ สนับสนุน ขนม, นม, สถานที่, น้ำดื่ม, ไฟฟ้า การเยี่ยมไข้ผู้สูงอายุ
- โรงเรียนสนับสนุนผู้สูงอายุหากต้องการการใช้ สถานที่ อุปกรณ์ สื่ออื่น ๆ
- ญาติผู้เสียชีวิตที่ได้ไปติดตามเยี่ยมทุกรายมักจะ มอบเงินคินแก่ชมรมผู้สูงอายุ
- ผู้นำชุมชน สนับสนุนเงินทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชมรมผู้สูงอายุ
- ได้รับความร่วมมือจาก อบต., ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ช่วย, อสม., เยาวชน, จนท.อนามัย
- อบรมการออกกำลังกายหมู่เพื่อสุขภาพดีทั่วหน้าจากวิทยาลัยพยาบาล

อาจารย์ พยอม ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดแบ่งผู้สูงอายุเป็น ๓ กลุ่ม และแนะนำการจัดแบ่ง ผู้สูงอายุที่มีอยู่ทั้งหมด ๑๕๐ คน ออกเป็น กลุ่มติดสังคม ติดบ้าน และติดเตียง โดยให้ข้อเสนอว่าควรมีการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อให้ง่ายต่อการดูแลและการเข้าใจเพิ่มมากขึ้นผู้สูงอายุใน ๖ กลุ่ม ทางที่ประชุมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าขณะนี้ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมและเป็นแกนนำในการดูแลสุขภาพอาจไม่พอเพียงควรมีการอบรมเพิ่มเติม ในปีนี้ทางหมู่บ้านไม่ได้โควตาเพิ่มจากของกระทรวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงอยากให้วิทยาลัยฯ จัดอบรมเพิ่มเติมให้ทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ และทางชมรมผู้สูงอายุจะร่วมกันวางแผน และนัดหมายการอบรมในครั้งต่อไป

อาจารย์เกสร มณีวรรณ บันทึกการประชุม

อาจารย์พยอม ถิ่นอ้วน ทบทวนบันทึกและรับรองรายงาน